

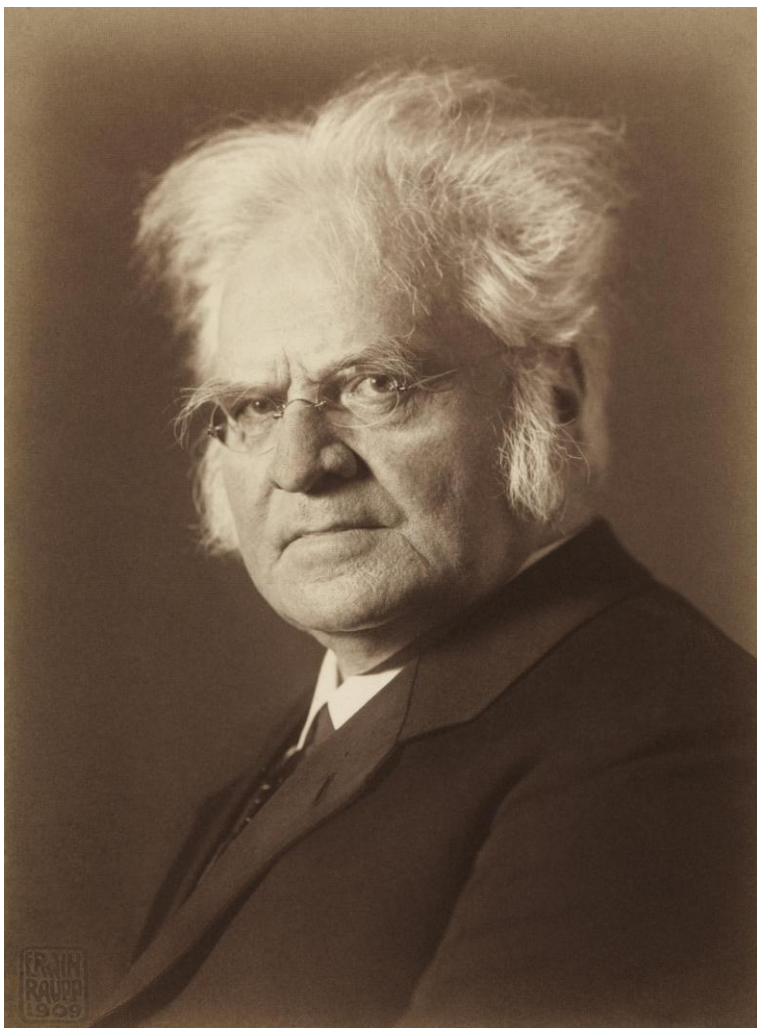
BJORNSTJERNE BJØRNSON

BÍ MẬT CỦA SYNNØVE

ĐỨC THUẬN dịch

GIẢI NOBEL VĂN HỌC 1903

Monet Monet

LỜI NÓI ĐẦU

Bí mật của Synnøve là một trong những tác phẩm nổi bật của Bjørnstjerne Bjørnson, nhà văn vĩ đại của Na Uy, người đã có ảnh hưởng sâu rộng đến nền văn học Bắc Âu. Bjørnson không chỉ là một tiểu thuyết gia, nhà viết kịch xuất sắc mà còn là một nhà thơ, một nhà hùng biện và một nhà hoạt động chính trị, luôn đấu tranh cho công bằng xã hội. Ông là một trong bốn trụ cột của "Thời đại Hoàng kim" trong văn học Na Uy và được vinh danh với Giải Nobel Văn học năm 1903, trở thành nhà văn Na Uy đầu tiên đạt giải thưởng danh giá này.

Là một trong những tác phẩm đầu tiên của Bjørnson, Bí mật của Synnøve không chỉ ghi dấu ấn bởi cốt truyện hấp dẫn mà còn bởi cách khắc họa tinh tế vẻ đẹp thiên nhiên hùng vĩ của Na Uy, hòa quyện cùng những giá trị nhân văn sâu sắc. Câu chuyện xoay quanh Synnøve, một cô gái trẻ trung, xinh đẹp và mạnh mẽ, sống trong một ngôi làng nhỏ giữa vùng núi cao. Trái tim cô thuộc về Thorbjørn, một chàng trai dũng cảm nhưng đầy ngang bướng, người luôn phải đấu tranh giữa tình yêu và trách nhiệm, giữa

những khao khát cá nhân và mong đợi của gia đình.

Tác phẩm không chỉ đơn thuần là một câu chuyện tình yêu mà còn là hành trình của niềm tin, lòng kiên định và sự trưởng thành của các nhân vật trước những thử thách của số phận. Cái đẹp trong " Bí mật của Synnøve " không chỉ nằm ở những tình tiết lãng mạn mà còn ở vẻ đẹp nội tâm của từng nhân vật – đặc biệt là Synnøve, người không chỉ biết yêu mà còn sẵn sàng hy sinh vì hạnh phúc của người mình yêu.

Qua từng trang sách, Bjørnson đã khắc họa bức tranh về cuộc sống nông thôn Na Uy với những truyền thống, phong tục tập quán và sự gắn kết chặt chẽ giữa con người với thiên nhiên. Ông cũng tinh tế lồng ghép những triết lý về đạo đức, lòng nhân hậu, niềm tin vào điều thiện và sự kiên trì vượt qua nghịch cảnh.

Với bản dịch này, tôi hy vọng rằng độc giả Việt Nam sẽ có cơ hội trải nghiệm và hiểu sâu hơn về những giá trị văn hóa Bắc Âu, cũng như tìm thấy trong đó những bài học quý giá về tình yêu, nghị lực và lòng dũng cảm. " Bí mật của Synnøve " không chỉ là một tác phẩm văn học, mà còn là một tấm gương phản chiếu những phẩm chất đáng quý của con người – lòng kiên định, sự bao dung và niềm tin vào tương lai.

CHƯƠNG 1

Giữa một thung lũng rộng lớn, sừng sững một ngọn đồi cao, bốn bề lồng gió, đón ánh mặt trời từ bình minh đến hoàng hôn. Những người sống gần chân núi, ít khi thấy mặt trời, thường gọi nơi đó là “đồi nắng.” Người được nhắc đến trong câu chuyện này đã sống trên một ngọn đồi như thế và từ đó, trang trại cũng mang tên của nó. Ở đó, tuyết rơi muện nhất vào mùa thu và cũng là nơi đầu tiên tuyết tan khi xuân về.

Chủ trang trại được gọi là tín đồ của Hauge và còn được biết đến với tên "người đọc Kinh Thánh", vì họ dành nhiều thời gian đọc Kinh Thánh hơn những người khác. Người đàn ông tên Guttorm, còn vợ ông là Ingrid. Họ từng có một cậu con trai, nhưng cậu bé không may qua đời. Suốt ba năm sau đó, họ không bao giờ đi về phía đông của nhà thờ.

Sau khoảng thời gian ấy, họ có một cô con gái và đặt tên cô theo cậu con trai đã mất. Cậu bé khi xưa tên là Syvert và vì không tìm được cái tên nào gần gũi hơn, họ đã rửa tội cho cô bé với cái tên Synnøve.

Khi cô bé còn nhỏ, mẹ đặt tên nàng là Synnøve, vì thêm chữ "*min*" vào sau nghe dễ thương hơn. Câu chuyện về cách nàng Synnøve được gọi theo mẹ nhanh chóng lan truyền khắp làng và cái tên Synnøve Solbakken dường như trở nên thật xứng đáng—đẹp như một bông hoa hướng dương, khiến ai cũng ghi nhớ.

Chẳng bao lâu sau, nàng được đưa đến nhà thờ vào mỗi Chủ Nhật. Ban đầu, nàng không hiểu nhiều, chỉ thấy vị linh mục đứng trên bục giảng nghiêm nghị khiến trách những người hầu ngồi bên dưới. Cha nàng muốn nàng làm quen với việc này, mẹ cũng đồng ý, vì bà cho rằng *"không ai có thể chắc chắn nàng sẽ được dạy dỗ ra sao khi ở nhà."*

Trong trang trại, nếu có một con dê, bê hay lợn con kêu thét hoặc một con bò bị bệnh, Synnøve luôn là người chăm sóc. Mẹ tin rằng chính nhờ nàng mà đàn vật mới khỏe mạnh trở lại. Cha thì không hoàn toàn tin điều đó, nhưng ông nói, miễn sao chúng khỏe thì ai chăm sóc cũng không quan trọng.

Bên kia thung lũng, gần chân một ngọn núi cao, có một trang trại tên là Granliden. Nó mang tên ấy vì nằm giữa một khu rừng thông lớn—duy nhất trong vùng. Ông cố của chủ trại từng tham gia trận Holsten chống lại quân Nga

Bí mật của Synnøve

và từ nơi xa xôi đó, ông đã mang về nhiều giống cây lạ kỳ.

Thuở xa xưa, tổ tiên đã trồng cây xung quanh nhà, nhưng theo thời gian, chúng dần lui tàn. Chỉ còn lại những nụ thông Grankongler mọc lên tự nhiên, dần dà tạo thành một khu rừng rậm rạp, phủ bóng mát lên mái nhà từ mọi phía.

Những người thủy thủ Holsten thường được đặt tên là Thorbjørn theo ông nội; con trai cả lại mang tên Semund theo cha. Cứ thế, tên của chủ nhân trang trại luân phiên giữa Thorbjørn và Semund qua bao thế hệ.

Thế nhưng, người ta đồn rằng ở Granliden, chỉ thế hệ kế tiếp mới gặp may mắn—và không bao giờ là người mang tên Thorbjørn.

Chủ trang trại hiện tại, Semund, khi có con trai đầu lòng, đã đắn đo suy nghĩ rất nhiều. Nhưng cuối cùng, ông vẫn không dám phá vỡ truyền thống gia đình và đưa bé được đặt tên là Thorbjørn.

Ông hy vọng có thể nuôi dạy con trai để tránh khỏi vận rủi mà lời đồn đã gán cho nó.

Ngay từ khi Thorbjørn ba tuổi, Semund đã nhận thấy trong con trai mình có dấu hiệu của sự bướng bỉnh và nổi loạn. "Phải uốn nắn," ông

nói với vợ, rồi cầm roi trong tay, bắt con xếp củi lại chỗ cũ, nhặt chén vỡ và vuốt ve con mèo bị thương.

Mỗi khi chồng nổi giận, vợ ông thường tránh mặt.

Semund ngạc nhiên khi thấy con trai càng lớn càng gây ra nhiều chuyện hơn, mặc dù ông ngày càng nghiêm khắc. Để kiểm soát tốt hơn, ông thường đưa con ra đồng cùng mình.

Mẹ của Thorbjørn bận rộn với công việc nhà và chăm sóc các con nhỏ. Mỗi sáng, bà chỉ kịp vuốt ve con trai, dặn dò vài câu trước khi nó ra ngoài, rồi chỉ có thể nói nhỏ với chồng vào những dịp lễ hiếm hoi.

Thorbjørn luôn tự hỏi, mỗi khi bị phạt vì nói "ab" thay vì "ba", hay vì không được phép đánh em gái Ingrid như cách cha đã đánh mình: "Thật lạ lùng... tại sao mình phải chịu khổ như vậy, trong khi các em lại sống sung sướng đến thế?"

Khi dành nhiều thời gian bên cha và sợ bị quở trách, Thorbjørn trở nên ít nói hơn—nhưng đầu óc vẫn luôn suy nghĩ. Một lần, khi hai cha con đang làm việc trên cánh đồng ẩm ướt, cậu đột nhiên hỏi:

Bí mật của Synnøve

"Tại sao đồng cỏ ở đồi Solbakken khô, còn ở đây lại ẩm ướt?"

"Vì bên đó nhận được nhiều nắng hơn chúng ta," cha cậu đáp.

Đó là lần đầu tiên Thorbjørn nhận ra rằng ánh nắng mặt trời—thứ mà cậu vẫn thường ngồi tận hưởng—lại rực rỡ ngay bên cạnh mà cậu chưa từng để ý. Từ sau hôm ấy, cậu nhìn về đồi Solbakken nhiều hơn trước.

"Đừng ngồi đó mà ngáp!" cha cậu quát, đẩy cậu một cái. "Ở đây, ai cũng phải làm việc, từ lớn đến nhỏ, để có cái ăn."

Khi Thorbjørn lên bảy, tám tuổi và có thể giúp đỡ công việc, Semund thay đổi người hầu.

Aslak, một chàng trai trẻ lực lưỡng, đến vào một đêm muộn. Hôm ấy, Thorbjørn đã ngủ, nhưng sáng hôm sau, khi đang làm việc, cậu giật mình bởi một tiếng động mạnh—một cú đá cửa mà cậu chưa từng nghe bao giờ. Đó là Aslak, bước vào với một bó lá cắt lớn, vung mạnh xuống sàn nhà, làm tuyết bay tung tóe. Anh ta nhảy lên cao để rũ tuyết khỏi người, mỗi lần nhảy lại la lớn:

"Cô Dâu Lạnh lắm! Cô ấy ngồi trong băng đến tận eo!"

Cha không có trong nhà, còn mẹ lặng lẽ gom tuyết mang ra ngoài.

"Cậu nhìn gì thế?" Aslak hỏi.

"Không có gì cả," Thorbjørn đáp, giọng đầy chán nản.

"Cậu đã thấy con gà trống trong cuốn sách đó chưa?"

"Rồi."

"Thế cậu có thấy khi cuốn sách đóng lại, nó có nhiều con gà bên cạnh không?"

"Chưa."

"Thì nhìn đi!"

Thorbjørn làm theo.

"Cậu ngốc thật!" Aslak bật cười. Nhưng từ giây phút ấy, không ai có thể áp chế được Aslak nữa.

Một ngày nọ, khi Thorbjørn vẫn lẻo đẻo theo sau Aslak như thường lệ, Aslak bỗng dừng lại, nhìn cậu rồi nói:

"Em chẳng biết gì cả."

"Em biết một chút thôi," Thorbjørn đáp.

"Một chút gì chứ! Em thậm chí chưa từng nghe chuyện con quỷ nhảy múa với cô gái cho

Bí mật của Synnøve

đến khi mặt trời mọc, rồi nổ tung như con bê uống sữa chua!"

Cả đời Thorbjørn chưa từng nghe một câu chuyện kỳ lạ đến vậy.

"Chuyện đó xảy ra ở đâu?" cậu hỏi.

"Ở đâu à? Ở bên kia đồi Solbakken kìa!"

Thorbjørn tròn mắt nhìn về phía đồi Solbakken.

"Em có nghe chuyện người bán linh hồn cho ác quỷ chỉ để đổi lấy một đôi giày cũ chưa?"

Thorbjørn quá kinh ngạc đến mức quên cả trả lời.

"Chắc là em đang nghĩ về nơi đó rồi, đúng không? Ừ, nó cũng ở bên kia đồi Solbakken, ngay trong cái ổ rỗng mà em thấy kia! Ôi trời ơi, kiến thức về kinh thánh của em thật đáng lo ngại!"

Aslak tiếp tục thao thao bất tuyệt: về Kari Trustak, về chiếc cối xay muối dưới đáy biển, về con quỷ bị nhốt trong thân cây, về bảy tiểu thư xanh đã hái tóc của Skytteper trong lúc anh ta ngủ và không bao giờ tỉnh lại được nữa—tất cả những chuyện đó đều xảy ra bên kia đồi Solbakken.

Hôm sau, mẹ của Thorbjørn nhìn con trai rồi thốt lên:

"Chuyện gì đã xảy ra với con trai vậy?"

"Anh ấy đã đứng trên đỉnh Knu kia, xa xa trên đồng cỏ và dõi mắt về phía Solbakken từ lúc trời hửng sáng."

"Hôm nay cậu ta bận rộn đấy," cha nói khi đang nằm nghỉ trong ngày Chủ Nhật dài.

"Ờ, người ta bảo rằng cậu ta đã cắt tóc Synnøve Solbakken," Aslak nói. "Nhưng mà thiên hạ lúc nào chẳng thích đồn đại," anh ta thêm vào.

Thorbjørn không hiểu rõ lắm, nhưng mặt anh đỏ bừng lên.

Khi Aslak vừa dứt lời, anh lặng lẽ bò xuống khỏi đồng cỏ, cầm cuốn Katechismus lên và ngồi lại để đọc.

"An ủi bằng Lời Chúa đi, ông bạn," Aslak trêu chọc. "Dù sao thì ông cũng chẳng có được cô ấy đâu."

Suốt cả tuần, anh âm thầm chờ đợi, nghĩ rằng có lẽ mọi người đã quên chuyện đó. Rồi một hôm, anh rụt rè hỏi mẹ (vì trong lòng vẫn có chút lo sợ):

"Mẹ ơi... Synnøve Solbakken là ai vậy?"

Bí mật của Synnøve

"Đó là một cô bé nhỏ, sau này sẽ là chủ nhân của Solbakken."

"Vây... cô ấy không có mái tóc cừu sao?"

Mẹ anh tròn mắt nhìn anh: "Con nói gì thế?" bà hỏi.

Anh chợt nhận ra mình vừa nói điều gì ngớ ngẩn, bèn im lặng.

"Chưa ai từng thấy đứa trẻ nào xinh đẹp như cô bé ấy," mẹ anh tiếp lời, "và đó là món quà Chúa ban cho, vì cô bé luôn ngoan ngoãn, tốt bụng và chăm chỉ học hành."

Bây giờ thì anh đã hiểu rồi.

Một ngày nọ, khi Sæmund đang làm việc trên cánh đồng cùng Aslak vào cuối buổi, ông nói với Thorbjørn:

"Cậu không nên làm việc với đám người hầu nhiều nữa."

Nhưng Thorbjørn không để tâm. Một lát sau, giọng cha lại vang lên:

"Nếu cậu cứ ở gần hẳn, điều đó sẽ chẳng mang lại điều gì tốt đẹp cho cậu đâu!"

Thorbjørn lén lút theo dõi Aslak mỗi khi cha không để ý. Một lần, cha bắt gặp cả hai đang ngồi trò chuyện với nhau. Kết quả là

Thorbjørn bị đánh đòn và bị đuổi vào trong nhà. Nhưng ngay sau đó, anh vẫn lén theo Aslak mỗi khi cha vắng mặt.

Một ngày Chủ nhật, khi cha đi nhà thờ, Thorbjørn quậy phá tung bừa ở nhà. Anh và Aslak ném tuyết vào nhau.

"Không, không! Cậu làm tôi lạnh quá!" Thorbjørn kêu lên. "Hãy ném vào thứ khác đi."

Aslak lập tức đồng ý. Họ ném vào cây thông mảnh bên lề chuồng, rồi đến cửa chuồng và cuối cùng là cửa sổ chuồng.

"Không phải cửa sổ, mà chỉ là khung cửa sổ thôi," Aslak lý giải.

Tuy nhiên, Thorbjørn lại ném trúng ngay ô kính và tái mặt.

"Quan trọng gì, ai mà biết chứ? Hãy ném cho chuẩn hơn đi!"

Anh cố gắng nhưng lại làm vỡ thêm một ô nữa.

"Thôi, tôi không chơi nữa!"

Đúng lúc đó, em gái út của anh, Ingrid, xuất hiện.

"Ném vào cô bé đi!" Aslak thì thầm.

Bí mật của Synnøve

Thorbjørn nhanh chóng làm theo, khiến Ingrid hoảng hốt chạy đi và mẹ lập tức bước ra.

"Bỏ ngay!" bà ra lệnh.

"Ném đi, ném đi!" Aslak xúi giục.

Thorbjørn nóng lòng, kích động và anh lại ném.

"Con tức giận quá rồi đấy," mẹ nói, bước nhanh đến.

Anh hoảng hốt bỏ chạy, bà đuổi theo—họ chạy vòng quanh sân, còn Aslak đứng đó cười, trong khi mẹ giận dữ.

Cuối cùng, bà tóm được anh giữa một đồng tuyết và ép anh tự mình lăn trong đó.

"Con khóa cửa lại đấy, bọn họ dùng cách này..." Mẹ bỗng khựng lại, nhìn anh đầy ngạc nhiên.

"Một kẻ khác đã xúi con làm chuyện này," bà lặng lẽ nói, rồi nắm tay anh, dẫn vào nhà.

Bà không trách mắng thêm, chỉ lặng lẽ chăm sóc các em nhỏ, trò chuyện với họ về việc cha sẽ sớm từ nhà thờ trở về.

Khi căn phòng dần trở nên ấm áp, Aslak xin phép đi thăm một người họ hàng và lập tức

được đồng ý. Nhưng từ lúc Aslak rời đi, Thorbjørn trở nên ít nói hẳn.

Anh cảm thấy một cơn đau nhói trong bụng, bàn tay lạnh buốt. Sự sợ hãi làm ướn cả những trang sách anh chạm vào. Anh chỉ mong mẹ đừng kể với cha về chuyện lúc này—nhưng lại không dám mở miệng cầu xin.

Mọi thứ xung quanh anh bỗng trở nên xa lạ. Tiếng đồng hồ trong phòng khách gõ nhịp:

Tích tích—tích tích!

Anh đứng bên cửa sổ, nhìn ra ngọn đồi phủ tuyết. Nó đơn độc, lặng lẽ dưới ánh nắng, sáng rực lên giữa trời đông. Ngôi nhà hiện lên sau từng ô cửa sổ, không một dấu hiệu nào của sự đổ vỡ.

Khói từ ống khói bay lững lờ, cho thấy bên trong, bữa ăn đang được chuẩn bị cho cả cộng đồng nhà thờ.

Chắc hẳn Synnøve cũng đang đứng đó, chờ cha trở về, không hề giận dữ.

Anh không biết nên làm gì và bỗng dưng cảm thấy tràn ngập tình yêu thương dành cho các em gái của mình, một cách mãnh liệt không thể kiềm chế. Anh đặc biệt dịu dàng với Ingrid,

Bí mật của Synnøve

đến mức tặng cô bé một chiếc cúc sáng bóng mà anh nhận được từ Aslak.

Cô bé ôm lấy cổ anh và anh cũng siết chặt cô trong vòng tay:

"Em yêu quý của anh, bé Ingrid của anh, em có giận anh không?"

"Không đâu, anh Thorbjørn! Anh có thể tung tuyết lên em bao nhiêu cũng được!"

Nhưng ngay lúc đó, có ai đó đang giữ tuyết khỏi người ngay trước cửa lều—đó chính là cha. Ông bước vào, trông hiền hòa và tốt bụng, nhưng chính điều đó lại khiến Thorbjørn cảm thấy tệ hơn.

"Vây sao?" cha nói, ánh mắt lướt qua căn phòng—thật lạ là chiếc đồng hồ vẫn còn nguyên trên tường.

Mẹ dọn bữa tối ra.

"Ở đây thế nào rồi?" cha hỏi khi ngồi xuống, cầm lấy bộ dao dĩa.

Thorbjørn liếc nhìn mẹ, nước mắt bỗng rơi xuống má.

"À... vâng..." mẹ đáp chậm rãi, như thể còn muốn nói thêm điều gì đó. Cha hiểu ngay.

"Mẹ đã cho Aslak phép ra ngoài," bà nói.

Ngay lúc đó, Thorbjørn như thể trở thành một cậu bé hoàn toàn khác. Anh cười nói vui vẻ, chơi đùa cùng Ingrid như thể không còn bận tâm đến bất cứ điều gì trên thế gian này.

Cha ăn tối rất chậm, chậm hơn bao giờ hết. Cuối cùng, Thorbjørn cũng bắt đầu ăn, cẩn thận từng miếng một. Nhưng đến miếng thứ tư, anh bỗng nảy ra một ý nghĩ kỳ lạ—liệu mình có thể nuốt hết bao nhiêu giữa miếng thứ tư và miếng thứ năm?

Và thế là, mọi thứ trở thành một mớ hỗn độn.

Cuối cùng, cha đứng dậy và bước ra ngoài. Tiếng lách tách vang lên bên tai ông – cửa sổ. Ông đưa tay kiểm tra xem chúng có còn nguyên vẹn không. Chúng vẫn ở đó, trong căn phòng.Ồ, tất cả đều nguyên vẹn. Rồi mẹ cũng đi ra ngoài. Thorbjørn bế bé Ingrid lên lòng, thì thầm dịu dàng đến mức cô bé ngạc nhiên nhìn anh: *"Chúng ta cùng chơi Nữ hoàng Vàng trên cánh đồng nhé!"* Cô bé hào hứng gật đầu. Và thế là anh cất tiếng hát, dù đôi chân vẫn run rẩy: ***Bông hoa nhỏ, Bông hoa đồng cỏ, Nghe anh nói đôi lời! Nếu em chịu làm người yêu anh, Em sẽ có một chiếc áo choàng xinh đẹp, Bằng nhung và vàng, Đầy những viên ngọc trai. Ditteli, dutteli, deja – Và mặt trời chiếu sáng trên cánh*

Bí mật của Synnøve

*đồng!** Cô bé đáp lại: **Nữ hoàng Vàng, Nữ hoàng Ngọc, Nghe em nói đôi lời! Em không muốn làm người yêu anh, Em không cần chiếc áo choàng xinh đẹp, Bằng nhung và vàng, Đầy những viên ngọc trai. Ditteli, dutteli, deja – Và mặt trời chiếu sáng trên cánh đồng!*** Nhưng khi trò chơi đang vui nhất, cha bước vào. Ông nhìn Thorbjørn với ánh mắt khó đoán. Anh siết chặt Ingrid trong lòng hơn, vẫn ngồi yên trên ghế. Cha quay đi mà không nói lời nào. Nửa giờ trôi qua, vẫn không một tiếng động. Thorbjørn bắt đầu nuôi hy vọng – có lẽ sẽ không có sự trừng phạt nào. Nhưng anh không dám chắc. Anh không biết phải nghĩ gì khi cha lặng lẽ giúp anh thay quần áo. Cảm giác run rẩy lại len lỏi trong anh. Nhưng rồi, cha vỗ nhẹ lên đầu anh, vuốt má anh – điều mà anh không nhớ đã xảy ra bao giờ. Và chính khoảnh khắc đó, hơi ấm lan tỏa khắp cơ thể anh. Nỗi sợ hãi tan biến như băng giá dưới ánh mặt trời. Anh không biết mình đã lên giường bằng cách nào. Và vì không thể hát hay kêu lên, anh chỉ lặng lẽ đặt hai tay trước ngực, đọc Kinh Lạy Cha sáu lần xuôi rồi ngược, thật khẽ. Khi chìm vào giấc ngủ, anh cảm nhận rõ ràng rằng trên cõi đời này, không ai anh yêu thương hơn cha mình.

Ngày hôm sau, Thorbjørn tỉnh dậy trong nỗi sợ hãi tột cùng. Anh không thể hét lên – và rồi, cuối cùng, anh vẫn sẽ bị mắg.

Mở mắt ra, anh cảm thấy nhẹ nhõm khi nhận ra đó chỉ là một giấc mơ. Nhưng rồi, anh cũng nhanh chóng hiểu rằng hôm nay sẽ có người khác bị mắg – và đó là Aslak.

Sømund đang đi đi lại lại trong phòng. Thorbjørn nhận ra căn phòng ấy ngay lập tức.

Ở một góc, một người đàn ông nhỏ bé nhưng khôn ngoan – người mà đôi lần anh đã thấy ẩn mình sau những bụi cây, dường như cảm nhận được điều gì đó trong không khí – đang dõi theo Aslak. Anh ta ngồi dưới một thùng gỗ lớn, đôi chân lủng lẳng đung đưa hoặc quẩn quanh theo chiều ngồi. Như thường lệ, tay anh ta nhét vào túi áo, chiếc mũ đội hờ trên đầu, để lộ mái tóc đen dày phủ xuống dưới vành mũ.

Gương mặt anh ta hơi nghiêng sang một bên, khóe miệng méo mó lại càng khiến vẻ ngoài thêm phần lạ lẫm. Anh ta giữ đầu ở một góc độ đặc biệt, liếc nhìn Sømund từ dưới hàng mi nửa khép.

Bí mật của Synnøve

"Vâng, con trai ông thật điên rồ," Aslak nói, "nhưng tệ hơn nữa, con ngựa của ông đã bị nguyên rửa."

Sømund dừng bước.

"Anh nói dối!" Giọng ông vang vọng khắp căn phòng. Aslak chỉ hơi nheo mắt lại.

Sømund tiếp tục đi đi lại lại, trong khi Aslak im lặng một lúc, rồi nói tiếp:

"Nhưng đúng là nó bị nguyên rửa thật!" Anh ta liếc mắt về phía Sømund, chờ xem phản ứng.

"Không," Sømund nói, vẫn tiếp tục bước, "nó chỉ bắt chước mà thôi. Bọn trẻ con không chăm sóc nó đúng cách, nên chẳng ai có thể dạy nó giữ bình tĩnh nữa."

Aslak im lặng lắng nghe, rồi nhún vai:

"Được thôi, tin vào điều ông muốn tin đi. Niềm tin có thể giúp người ta nổi danh, nhưng tôi nghi ngờ liệu nó có giúp con ngựa của ông khá hơn không."

Nói xong, anh ta rút sâu hơn vào thùng gỗ, che mặt bằng một bàn tay.

Sømund tiến lại gần, giọng nhẹ nhàng nhưng sắc bén:

"Anh thật độc ác..."

"Sømund!" Một giọng nói vang lên từ xa. Đó là Ingebjørg, vợ ông. Giọng bà dịu dàng nhưng nghiêm khắc, như thể đang nhắc nhở đứa con nhỏ nhất trong nhà – đứa trẻ sợ hãi đến mức không dám khóc.

Cả căn phòng im lặng. Đứa bé không còn kêu và giờ Sømund cũng thế. Nhưng ông vẫn giờ nắm đấm nhỏ của mình lên, giữ nó ngay dưới mũi Aslak một lúc lâu, mắt ông cháy lên giận dữ.

Rồi ông quay đi, tiếp tục bước qua bước lại, nhưng thỉnh thoảng lại liếc nhìn Aslak đầy cảnh giác.

Aslak tái nhợt, nhưng vẫn cười nửa miệng với Thorbjørn, trong khi nửa khuôn mặt còn lại – phần ẩn dưới ánh nhìn của Sømund – căng thẳng, gần như méo mó vì áp lực.

"Chúa cho chúng ta sự kiên nhẫn!" Anh ta lẩm bẩm, rồi hơi cúi người xuống, như chuẩn bị né một cú đấm.

Sømund dừng lại đột ngột, hét lớn, dậm mạnh chân xuống sàn khiến Aslak giật lùi.

"Đừng bao giờ nhắc đến Ngài ấy – nghe chưa?!"

Bí mật của Synnøve

Thorburn đứng dậy, nhẹ nhàng bế đứa bé vào lòng. Sømund không nhìn vợ, chỉ giơ tay lên rồi để rơi xuống.

Căn phòng lại rơi vào im lặng. Sømund tiếp tục đi lại, không ai lên tiếng.

Một lúc sau, Aslak lại mở miệng:

"Vâng... Ở Granliden có nhiều việc phải làm lắm – anh ta..."

"Sømund! Sømund!" Thorburn thì thầm, giọng đầy lo lắng. Nhưng đã quá muộn.

Sømund lao thẳng vào Aslak. Cánh cửa bật tung. Người đầy tớ bị tóm lấy, quỳ gục xuống sàn rồi bị nhấc bổng lên, nện mạnh vào cửa đóng chặt đến mức nó bật mở, đẩy anh ta ra ngoài.

Tiếng la hét vang khắp ngôi nhà. Những đứa trẻ gào khóc, van xin. Nhưng Sømund không dừng lại. Ông theo Aslak ra ngoài, không thèm mở cửa một cách bình thường mà chỉ đẩy mạnh nó qua một bên, chộp lấy anh ta lần thứ hai, lôi ra khỏi hành lang, ném xuống sân.

Nhưng tuyết quá dày khiến Aslak không thể vùng dậy. Sømund đặt đầu gối lên ngực anh ta, giáng một cú thẳng vào mặt, rồi lại nhấc anh ta

lên lần nữa, kéo đến chỗ ít tuyết hơn – như một con sói kéo lê con mồi của mình.

Không ai biết cơn giận dữ này sẽ kết thúc thế nào, nếu không phải Thorburn lao vào giữa với đứa bé trong tay.

"Đừng khiến chúng tôi rơi vào bất hạnh!" Bà gào lên.

Không lâu sau, Ingebjørg ngồi yên trong phòng, Thorbjørn thay đồ, còn cha thì đi đi lại lại, thỉnh thoảng uống chút nước. Nhưng tay ông run đến mức nước văng ra khỏi cốc, nhỏ xuống sàn. Aslak không bước vào trong và Ingebjørg dường như định ra ngoài.

"Ở trong nhà," cha cô nói – như thể không phải đang nói với cô – và cô ở lại. Nhưng chẳng bao lâu sau, chính ông cũng rời đi. Ông không quay lại nữa.

Thorbjørn cầm lấy cuốn sách của mình, chăm chú đọc không ngừng, dù chẳng thực sự hiểu được câu nào.

Đến một buổi sáng muộn, ngôi nhà lại trở về nhịp sống thường ngày, nhưng ai cũng có cảm giác như vừa trải qua một cuộc viếng thăm lạ lùng. Thorbjørn đánh bạo bước ra ngoài và ngay trước cửa, cậu bắt gặp Aslak. Anh ta đang

Bí mật của Synnøve

chất quần áo lên một chiếc xe trượt tuyết – nhưng đó lại là xe của Thorbjørn.

Cậu nhìn chăm chăm vào Aslak, bởi trông anh ta thật đáng sợ. Máu đã khô cứng, loang lổ trên khuôn mặt, anh ta ho sặc sụa và liên tục ôm lấy ngực. Một lúc lâu, Aslak lặng lẽ quan sát Thorbjørn, rồi đột nhiên hần học thốt lên:

“Tao không ưa đôi mắt to của mày, nhóc con!”

Rồi anh ta dạng chân qua xe trượt, ngồi xuống và trượt đi.

“Mày cứ tự đi mà tìm lại xe của mình!” – Aslak nói, phá lên cười. Trước khi khuất dạng, anh ta còn ngoái lại, lè lưỡi chế giễu Thorbjørn.

Sau đó, Aslak rời đi.

Nhưng trong tuần kế tiếp, viên chánh án ghé qua nhà. Cha thường xuyên vắng mặt, mẹ khóc nhiều hơn, đôi khi cũng rời nhà.

“Có chuyện gì vậy, mẹ?”

“À... tất cả là do Aslak mà ra.”

Rồi một ngày nọ, họ bắt gặp bé Ingrid đang ngồi hát:

Ôi, thế gian tươi đẹp!

Giờ ta đã chán cảnh đi đây đi đó;

Cô gái đuổi chân ra, chàng trai đi lạc bước.

Mẹ chan nước vào đồ ăn,

Cha nằm dài lười biếng,

Còn mèo là kẻ thông minh nhất nhà,

Nó trộm hết kem trong bình!

Hắn phải có ai đó đã dạy con bé bài hát này.
Và đúng là Thorbjørn.

Cậu bé hoảng hốt, vội vã nói rằng mình đã học nó từ Aslak. Nhưng người lớn nghiêm giọng cảnh cáo: nếu cậu còn dạy em những bài như thế, cậu sẽ bị đánh đòn.

Chẳng bao lâu sau, bé Ingrid lại lỡ miệng chửi thề. Thorbjørn bị gọi đến lần nữa và Sæmund quyết định phải trừng phạt cậu ngay. Nhưng khi cậu bé òa khóc, khẩn khoản hứa hẹn, ông lại cho qua lần này.

Đến Chủ nhật tiếp theo, cha cậu bảo:

“Hôm nay con sẽ không còn quậy phá ở nhà nữa, con sẽ đi nhà thờ với ta.”

Bí mật của Synnøve